

Uueaasta talve jutt!

Uus aasta on kiirelt läinud. Milliste mõtetega meenutada möödunud aastat?

Möödunud 2012. aasta jääb valla ajalukku ühe selle allasutuse kauaoodatud uue tegevushoone valmimisega. Palade Lasteaed sai renoveeritud ja uued tegevusruumid koos uuendatud õuealaga. Lasteaed laienes kaheühmaliseks ja kohti on nüüdsest kuni 40-le mudilasele.

Samuti valmis Palade Loodushariduskeskuse kivimite õp-pemaja Soeras koos laboriga Palade koolimajas. See objekt sai nii tähelepanuväärse huvi osaliseks, et valiti välja KIK-i aastaraamatusse kui üks edumeelsemaid projekte.

Palade koolimajas sai remonditud esimesel korrusel üks klassiruum ja vahetatud esimese korruse klassiruumide uk-sed. Sellega võib lugeda Palade kooli esimese korruse re-mondi lõppenuks ja parendustegevused kanduvad edaspidi trepikodadele ja teisele korrusele.

Veel sai korrastatud mitmeid kilomeetreid valla kruusa-teid. Raadatud, kraavitatud, truupe paigaldatud ja teepervi kooritud.

Mõtted tagasiulatuvalt möödunud aastasse on ikka posi-tiivsed. Alati sooviks rohkem teha ja jõuda, aga omad kor-rektiivid soovide jadasse teevad aeg ja mõtete teostamiseks vajalike rahaliste ressursside olemasolu.

Oli hästi vihmane ja veerohke aasta. Liigveerohke aasta. Ja sellega seoses üks tähelepanek ja mõttearendus. Kõikide jõ-gede ja peakraavide deltad on ummistunud, kinni kasvanud. Kraavide võrgustik on võssa ja metsa kasvanud. Truubid

ummistunud, kraavipõhjad setteid täis. Kõik see tekitab suure veeuputuse. Vesi ei pääse enam mere poole voolama. Ujutab üle metsad ja põllud. Maadeomanikud on hädas põldudele ja metsa pääsemisega. Ei ole võimalik oma maa ja metsaga majandada. Omanike vara väärtus langeb. Kunagi rajatud kraavistud vajavad pidevat hooldamist. Seda pole aga aastaid tehtud. Maareform ja uus staatus, omanik, on käivitanud protsessi, kus hetkekasumi saamine on esmatähtis olnud ja pikas perspektiivis majandamisele pole eriti mõeldud. Samas ka üks maaomanik ei ole võimeline selliseid territoriaalseid probleeme ainuisikuliselt lahendama. Vaja oleks süstemaati-list ja bürokraatiavaba lähenemist. Puhastada tuleb deltad, äravoolud, kraavid, ja lõpptulemina saavad põllud ja metsad kuivaks. Kui palju selleks aega ja raha peab kulutama, ei oska öelda. Tohututes kogustes kokkuleppeid ja kooskõlastu-si, aga kusagilt tuleb alustada. Kui me suudaksime selle protsessi käivitada, et maaomaniku vara mitte ainult ei säiluks, vaid oleks ka majandatav, siis väärtused kasvavad iseenesli-kult. Arvan, et selline ettevõtmine on meile kõigile vajalik ja sellega tuleb edasi tegeleda.

Muret teeb aga veel üks tendents — meie inimeste elatus-taseme langus vallas. Meil on ikka küllaltki palju selliseid peresid, kes elavad väga minimalistlikes oludes. Valla poolt oleme toetanud materiaalselt peresid, kus vanemate tööhõive ei ole stabiilne ja peres on mitmeid lapsi. Oleme iga info eest tänulikud, mis aitavad meil jõuda abivajajateni, keda me ise ei ole osanud märgata.

Jaauarikuu volikogu kinnitas 2013. aasta valla eelarve ühehäälselt. Mis ootab valda eelarveliselt uuel aastal?

Ühe sõnaga öeldes, meid kõiki ootab vaikne jätkuv elukalliduse tõus. See kajastub valla eelarves igapäevaste püsikulude kasvuga. Põhitegevuste eelarve kulud on kõigil tegevusaladel (valla allasutustel) kasvanud seoses tarbitava elektri hinna ja hoonete kütmiseks tarbitava kütuse ning sõidukite kütuse hinnatõusuga võrreldes 2012. aastaga. Kasvu tõusuks on 10–15 %, vastavalt kuluvajaduste mahule. Eelmise aasta eelarve laekumise üle pole põhjust olnud nuriseda.

Aastatepikkuse eelarvedistsipliini järgimise tulemusena ei ole vald pidanud võtma laenu projektide elluviimiseks, sest need oleme katnud oma eelarve vahenditega. Igapäevaste põhitegevuste osas saame läbi ilma käibekrediidita ja riik meile juba aastaid tasandusfondist vahendeid ei maksa. Kui kirjutame uue projekti, siis on vallas jätkuvalt vahendeid nende projektide omafinantseerimise katteks.

Viimaste aastate maksulaekumine andis võimaluse kõigi valla töötajate 5% palgatõusuks, seda siis peale 2006. aastat. Elukalliduse kiire tempo eeldaks aga suuremat tõusu. Kindlasti on järgmise eelarve aasta teemaks ka jätkuv palgatõus. Valla eelarves planeeriti tulumaksu tõusuks võrreldes mullusega 10,8 protsenti ja maksutuluks kokku 844 800 eurot.

Käesoleva aasta kolme esimese kuu tulumaksu laekumine on meil jätkuvalt plussis, võrreldes eelmise aasta sama perioodi laekumisega.

Millised tegemised, arengud, investeeringud on tulemas vallas käesoleval aastal?

Suured Euroopa Liidu struktuurifondide rahastused on selleks korra ajaloos saanud. Meetmed on endid ammendanud ja ootame uut rahastusperioodi, mis teoreetiliselt algab 2014. a, aga tegelikke tegevusi uute rahastuste abil, pakun välja, on võimalik realiseerida 2016. aastast alates. Miks nii pikk vahe? Elu on näidanud, et kogu riigipoolne menetlusprotsess, et EL raha meile „söödavaks“ teha, võtab lihtsalt aastaid aega. Kõigepealt vajalike määruste väljatöötamine riigi poolt. Siis taotlusvoorud, hindamised, hanked ja ... Kui kõik läheb tõrgeteta, on mitu ilusat aastat jälle möödas. Täna investimeeringud vallas toimuvad siseriiklike rahastuste ja valla eelarveliste vahendite abil. Hasartmängumaksu Nõukogu rahastas Suuremõisa Lasteaia uue välismänguväljaku rajamise ja piirdeaia uuendamise. Muinsuskaitseamet eraldas raha Partsi Veski müüritise korrastamiseks ja lõppviimistluseks. Need tegevused on juba teada ja üks aasta jooksul saab ehk veelgi mõni taotlus positiivse vastuse, aga need on enamasti kõik sellised lokaalsed ja väikesemahulised korrastused ja remonditööd.

Kui vajadustest rääkida, siis neid on vallas muidugi palju! Valla arengukavas on vajaduste loetelu päris pikk, aga aastatega oleme suutnud seda loetelu valminud objektide abil tunduvalt lühendada.

Kindlasti on vaja jätkata töid valla teedega. Kui nüüd Eesti Energia alustab Lõbembe alajaama ehitust, siis paigaldatakse elektri kaabel maasse alates Ala külast kuni Kõlunõmmeni. Nii näeb ette projekt, mis ootab realiseerimist juba aastast 2007. Seega, kui need tööd algavad, siis on võimalik välja ehitada tänavavalgustus Palade kalmistust kuni Palade – Heltermaa mnt ristmikuni. See loob ka võimaluse viia elektrivarustus Palade kalmistule.

Teostamise järele ootab ka valla kõikide teede ja külade nimesiltide paigaldamine.

Kolm kuud on möödas, talv ei taha kuidagi järele anda. Kuidas see kõik valla elu mõjutab?

Huvitav on see, et lumetõrjet tuleb teostada teinekord ootamatutes kohtades ja ootamatutel aegadel. Pikad lumevabad päevad ei tähenda veel seda, et teed lumevabad oleksid. Piisab ühest väikesest tuisu sagarast ja merelt kaasavõetud lumest ning teed kohati on totaalselt umbes. See on meie eripära ja sellisteks ootamatusteks peame ikka valmis olema. Pikad külmad kipuvad sügavale maa sisse pugema ja hoonetesse. Kõik veega seotud torumajandus on vaikselt ohus, aga vaatamata kõigele suudame ikka keerulised olukorrad positiivselt lahendada.

Aktiivselt oleme kasutanud ära valget aega ja kahanevaid lumehangi ning tegelenud võsa raadamisega. Pealetikkuvast võsast oleme välja raiunud nii mitugi bussipeatust ja süsteemaatiliselt raadanud valla teede ääri, kus lumi on oksti ja puid teele painutanud. Samuti seal, kus nähtavus kipub piirama liiklusohutust, ja üldiselt püüame puhastada pealekasvavast võsast valla hooldamise all olevad territooriumid.

Talv on ikka adra seadmise aeg ja oleme oma haljastustööde tehnopargi kapitaalselt korda teinud. Kõik saed, trimmerid, muruniidukid on läbinud hooldused ning vajalikud remondid, on valmis algavaks rohutõrjehooajaks. Juurde oli vaja soetada uus murutraktor, sest vana oli oma aja lihtsalt juba ära elanud.

Tartumets

ostab

metsakinnistuid

Teeme teile parima pakkumise!

tel 5557 7007
www.tartumets.ee

Hiiumaal on ringi käimas hooti omavalitsuste ühinemise kampaania. Naabrid peavad läbirääkimisi, et liituda. Millisel seisukohal on Pühalepa vald?

Pühalepa valla volikogu on seda temaatikat arutanud ja kõik kohal olnud volikogu liikmed ei näinud põhjust, miks Pühalepa vald peaks ühinema teise või teiste omavalitsustega Hiiumaal. Mis on see põhjus?! Ega seda pole suutnud ka ühinemissetepaneku teinud isikud öelda. Selline kokkuheitmise reform on ikkagi üks väga tõsine struktuuride ja staatuste muutus. Kas viimastel valimistel vallavolikokku kandideerimisel on ikka olemas valijatepoolsed volitused oma valla lõpetamiseks ja uue haldusüksusega loomiseks-liitumiseks? Kindlasti ei ole.

Kui poliitilisel erakonnal või valimisliidul on selline kindel soov kellegagi liituda, siis oleks igati korrektne järgmistel valimistel rääkida sellest ettevõtmisest kui ühest poliitilisest eesmärgist. Valimiste-eelne seisukoht, et meie tahame liituda

teiste omavalitsustega! Kõlab selgelt ja arusaadavalt ning valijatel on võimalus, kas siis toetada või mitte toetada sellist perspektiivi. Ja kui saadakse valituks, siis võib lugeda seda konkreetseks rahva mandaadiks, et need ideed siis ellu viia.

Ka põhjanaabritel on kohalike omavalitsuste valimise aeg kätte jõudmas. Juhtusin lugema Soome omavalitsuste portaalist üht arvamust, kus läbivaks teemaks oli väga inimlik seisukoht. Inimesed ei taha kandideerida volikokku teades, et siis peab hakkama oma valda likvideerima, läbi ühinemise. Selline perspektiiv läheb nende kui oma valla fännide ja igapäevase elu arendajate mõttelaadiga vastuollu. Minu jaoks täiesti inimlikult arusaadav ja siin ei ruuli ainult poliitiline tõmbetuul, vaid eeskätt kodanike endi vaba tahe.

Hea vallakodanik, soovin Sulle mõnusat kevade jätku!

Ants Orav
vallavanem

Jooginõud jutustavad

Sellise pealkirjaga näitus oli välja pandud Hellamaa Perekeskuses. Teistele vaatamiseks oli toodud väga erinevaid jooginõusid väga erinevatelt inimestelt. Igale neist oma saatus ja tähendus eelkõige just omaniku jaoks, kuid paljudel tassidel-kruusidel on huvitav lugu jutustada ka teistele.

Üks tass näiteks ütleb, et tema nimi on Tissi-tussu Tass. Kui naine ütles mehele EI!, siis mees läks ja katsus Tissi-tussu tassi. (Õnneks on tass veel väga heas seisukorras...)

Teise tassi omanik mäletab, et umbes 50 aastat tagasi sätits vanaisa igal pühapäevahommikul lauale teiste huvitavate asjade hulgas ka selle tassi ning algas habemeajamine. Lapselapsed ootasid ja jälgisid seda tegevust suure huviga, nagu nende endi lapselapsed vaatavad praegu *Angry Birds*'e, *Pokemone* ja

muud sellist.

Üks tass on ostetud viimaste rublade, teine jälle esimeste kroonide eest.

On ka mõni päris vana, eelmise sajandi algusest pärit tass.

Sellele toredale mõttele, koguda kokku jooginõud läbi aegade, tuli Maili Eller Hellamaa raamatukogust. Perekeskuses koos raamatukoguga on plaanis korraldada veel teisi huvitavaid näituseid. Ja kui teil on häid mõtteid, andke julgesti meile ka teada – teeme koos.

Suured tänud kõigile, kes selle jooginõude väljapaneku juures kaasa löid!

Volikogu istung 26. märtsil

Istungit juhatas volikogu esimees Toomas Remmelkoor. Istungist võtsid osa volikogu liikmed: Toomas Remmelkoor, Antti Leigri, Annika Undo, Jaanus Ernes, Arne Kuli, Aivo Pere, Kalev Liit, Tago Laevameister, Reet Sauer, Viktor Rõbtsenko. Puudus volikogu liige Tiit Alas. Istungist võtsid osa vallavanem Ants Orav, abivallavanem Eve Kustala.

1. 2013. aasta prioriteedid valla teedehoiutööde teostamisel

Otsustati: kinnitada 2013. aasta prioriteedid valla teede hoiuks teostatavate tööde teostamisel.

2. Vallavara üürile andmine

Otsustati: anda otsustuskorras üürile osahingule Mere Sira kinnistul nimetusega Lossi tee 2 (katastritunnus 63902:001:0380, pindala 3620 m², sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa) asuv hoone, nimetusega Pühalepa valla Kultuuri- ja Noortekeskuse spordihoone jääkeldri osa (kasulik pind 170,2 m², mis koosneb jääkeldrist, eeskojast ja sanitaarsõlmest) ja jääkeldri ning Lossi tee vaheline maa-ala (148 m²) tähtajaga 1 (üks) aasta, eesmärgiga rajada sinna infopunkt-kohvik. Kinnita-

da üüri suuruseks 30 (kolmkümmend) eurot kuus.

3. Merivälja ja Metsatuka kinnistute detailplaneeringu kehtestamine

Otsustati: kehtestada Pühalepa vallas Salinõmme külas asuvate Merivälja ja Metsatuka kinnistute detailplaneering (Matto Maakorraldus ja Kinnisvarabüroo töö nr MB13_DP01), millega muutub kehtetuks Pühalepa Vallavolikogu 23.09.2008 otsusega nr 303 kehtestatud Põllumäe kinnistu detailplaneering (Matto Maakorralduse ja Kinnisvarabüroo OÜ töö nr MB08_DP9).

NB!

Pühalepa Vallavolikogu protokollidega ja otsustega on võimalik tutvuda Pühalepa valla koduleheküljel:

www.pyhalepa.hiiumaa.ee, valides vasakult menüüst DOKUMENDIREGISTER → DOKUMENDID

Pühalepa Vallavolikogu ja Pühalepa Vallavalitsuse määrused on avaldatud väljaandes Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/>

Pühalepa Vallavolikogu 26.03.2013 otsusele nr 239 "2013.aasta prioriteedid valla"
Loigu põik ja Vesiroosi
Palade tänavavalgustus
Avariilised truubid Leerimetsa
Hausma tee uus mahasõit (
Lõpe tänav
Hiissaare tee (Lõbembe lõik)
Vahitrepa külavahe
Vahitrepa (poebussi peatusest külani)
Hiissaare tee lõik 2
Roograhu tee
Jõendi tee (Tubala)
Paluküla-Palade (Rebasefarmi asfaltist Põialpoisteni ja Kauplusest teeäärse elektripostini) + Raja-Peedu tee
Soobametsa tee (Kukali)
Soonlepa tee
Paluküla-Palade tee (Palade hoone-test-Partsi)
Sarvesoo tee (Viilupi suure ringi jätk maanteeni)
Peedu tee nr 6390352 (lõik ümber lennuraja)
Kukkakivi tee nr 6390028

Soovitused Elioni poolt, mida silmas pidada kaevetööde tegemisel

Saabumas on kevad ja kinnistuomanikel ning majavaldataitel tekib taas võimalus alustada töödega oma aias või maavaldustes. Tehakse ehitustöid, kaevatakse kraave, paigaldatakse aiaposte, juuritakse puid või põõsaid jne. Selliste kaevetööde käigus on aeg-ajalt vigastatud sidekaableid, mistõttu on tummeks jäänud telefonid või on kadunud telepilt. Antud olukord põhjustab palju pahameelt nii kaevetööde tegijale kui ka tema naabritele. Naabrid pahandavad erinevate teenuste puudumise pärast ja kaabli lõhkujate peab hüvitama kaabli taastamiskulud ning kahjunõuded.

Selliste olukordade vältimiseks kirjutatakse siinkohal lahti, mida peaks silmas pidama enne kaevetöödega alustamist.

Võtke ühendust Elioni spetsialistiga ja uurige välja, kus kaablid paiknevad. Paljud kaablid on paigaldatud kinnistutele aastakümneid tagasi ja nende kohta puudub kohalikul omavalitsusel ning maaomanikel täpne informatsioon. Sageli on kinnistu mitmeid kordi omanikke vahetanud ja sellega seonduvad dokumendid kaotsi läinud või jäänud vormistamata.

Kaablite vigastuste vältimiseks soovitatakse uurida enne töödega alustamist, kas ja kus paiknevad kinnistul Elioni maa-alused kaablid. Kui selgub, et kinnistul leidub sidekaableid ning maaomanik soovib nende asukohta teada saada, siis tuleb kohale kutsuda Elioni järelevalvespetsialist. Esmakordne kaablite asukoha fikseerimine on maaomanikele tasuta.

Igal kinnistu omanikul ja ettevõtjal on võimalik tutvuda sidekaabli (liinirajatise) kaitsevööndis tegutsemise ja lubade taotlemise tingimustega ka Elioni kodulehel www.elion.ee, alajaotuses „Ärikliendid“ à „Arendajale“ à „Liinirajatiste järelevalve“ (<http://arikliendid.elion.ee/arendajale/liinirajatiste-jarelevalve>).

Seaduslik taust

Liinirajatise kaitsevöönd ulatub maismaal 2 meetrit mõlemale poole kaablit ning liinirajatise kaitsevööndi ulatuses on mitmed tegevused, s.h. mullatööd sügavamal kui 30 cm, seadusega keelatud või lubatud ainult liinirajatise omaniku loal. Seega tuleb liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemiseks taotleda järelevalve spetsialistilt teatsetsemisluba. Seda ka juhul, kui liinirajatise asub kodutalu õuealal, sissesõiduteel või läbib erametsi, põlde ja heinamaid (vt. Elektroonilise side seaduse 11.ptk „Liinirajatis“).

Sidekaabli vigastuse korral teavitage Elioni. Sidekaabli vigastamise, kahjustamise ohu, varguskatse kahtluse või varguse toimumise korral palun helistada Elioni klienditeeninduse lühinumbril 165. Liinirajatiste paiknemise kohta saab oma küsimused edastada e-postiga või telefonitsi Elioni järelevalvespetsialistile Aadu Heistele (tel: 51 49 537, e-post: aadu.heiste@elion.ee)

Koostööst

Kui Pühalepa valda sissekirjutatud õpilane õpib Keila või Kärkla linna koolis, maksab riik selle õpilase õpetamise eest Keila või Kärkla linnale hariduskulude toetust ehk niinimetatud pearaha. Lisaks esitab Kärkla linn iga kuu arve Pühalepa vallale, kui valla laps õpib Kärkla linna koolis. Seaduse järgi peavad Hiiumaa vallad lisaks osalema Kärkla linna kooli tegevuskulude katmises vastavalt selles koolis õppivate valla õpilaste arvu ja kogu Kärkla kooli õpilaste arvu suhtele, kui omavalitsused koostöö raames ei ole leppinud kokku teisiti. Riik on seadnud ka piirmäära, millest rohkem õpilase kohta tuleva kooli tegevuskulu eest küsida ei tohi ja täna on selleks 73 eurot. Samas riik ei kohusta üldse selliseid arveid esitama, kui linn ja vallad teisiti kokku lepivad.

Hiiumaa omavalitsused on kaua aastaid sõlminud ühiskokkuleppe, kus lepitakse kokku, kui suures summas arveldatakse, kuna valla laste lisandumisega Kärkla kooli ei kõeta kooli klasisuume soojemaks, ei valgustata rohkem, ei pea neid tihedamini koristama jne. 2011. aastast kehtivas lepingus lepitati kokku selleks summaks 44,74 eurot kuus.

17. oktoobril 2012. a. teatas Kärkla linn, et soovib ühiskokkuleppe lepingu lõpetada, mis tähendab täna valdadele arvet 73 eurot kuus ühe õpilaskoha eest Kärkla koolis.

Et omavalitsuste omavaheline arvlemine haridusteenuse osas on olnud aastaid hea koostöömärk Hiiumaal, pöördus Pühalepa Vallavalitsus Kärkla poole järgmise kirjaga:

Haridusasutuste tegevuskulude katmine

Hiiumaa omavalitsusüksused sõlmisid 2011. aastal ühiskokkuleppe, milles määrati koostöö põhimõtted omavalitsuste haridusasutuste tegevuskulude katmisel ning samas ka osapoolte kohustused üksteise ees ja ühiskokkuleppe lõpetamise alused:

„4.1. Pooled kohustuvad teavitama üksteist viivitamatult asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada Kokkuleppe täitmist ning takistada Kokkuleppes sätestatud eesmärkide saavutamist.

4.2. Kokkuleppe pooltel on õigus muuta Kokkuleppe tingimusi ainult kõigi poolte eelneval kirjalikul kokkuleppel.

4.3. Pooltel on õigus kokku leppida eelneva kirjalikult põhjendatud taotluse alusel tegevuskulude muutumisel või muutmisel täiendavate kulude finantseerimise viisis ja suuruses. ..

6.1. Kokkuleppe lõpetamine toimub kõigi osapoolte eelneval nõusolekul.“

Nimetatud aluseid Kärkla Linnavalitsus ei järginud, tehes 17. oktoobril 2012 oma kirjaga nr 21-1.2/1284 ettepaneku teistele osapooltele leping lõpetada ilma ettepanekule igasugust selgitust lisamata ja teisi osapooli segavatest asjaoludest teavitamata.

Peale hilisemaid Kärkla Linnavalitsuse esindaja linnapea Georg Linkovi väljajütmisei HOL-is, nagu rikuks Pühalepa Vallavalitsus lepingu tingimusi, kohtusid Pühalepa Vallavalitsuse esindajad vallavanem Ants Orav ja abivallavanem Eve Kustala kokkuleppe täitmisel tõusetuda võinud asjaolude osas läbirääkimiseks Kärkla Linnavalitsuse esindajatega — linna-

sekretäri Helika Villmäe, rahandusosakonna juhataja Liili Elleri ning haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja Elge Härma-ga. Kohtumine toimus 13. detsembril 2012 kell 9:00 Kärkla Linnavalitsuse ruumides osapoolte vahel eelnevalt kokkulepitud ajal.

Kohtumisel jõuti kõigi osalenutega ühisele seisukohale, et mingeid erimeelsusi ühiskokkuleppe täitmisel osapoolte vahel ei ole ja mingeid nõudmisi või vajakajäämisi teineteise suhtes varasema täitmise osas ei esine.

Kohtumisel osalenud Kärkla Linnavalitsuse ametnikud kinnitasid, et Kärkla poolt esitatud ettepanek ei tähenda kindlasti soovi lõpetada kaua aastaid Hiiumaa omavalitsuste vahel toimunud koostööd omavahelisel arvlemisel haridusasutuste tegevuskulude katmise osas, vaid see tähendab uut läbirääkimiste alustamist kohatasu määrade osas.

Pühalepa Vallavalitsuse arvamuse kohaselt järgiti eelpool nimetatud läbirääkimistel igati ühiskokkuleppe punkti

„8.3. Pooled kohustuvad käituma teineteise suhtes lähtuvalt mõistlikkusest ja hea tava põhimõtetest. Kokkuleppe täitmisest, tõlgendamisest, muutmisest või lõpetamisest tulenevad erimeelsused ja vaidlused lahendavad Pooled vastastikusel mõistmisel põhinevate läbirääkimiste teel.“

Lähtudes eeltoodust ei saa Pühalepa Vallavalitsus nõustuda Teie 04.03.2013 kirjas nr 21-1.2/1284-4 toodud seisukohaga, et Teie lihtsalt teatasite lepingu lõpetamisest kõigile osapooltele piisavalt ette ja loete alates 01.02.2013 Hiiumaa ühiskokkuleppe lõppenuks.

Arvestades kaua aastaid toiminud Hiiumaa omavalitsuste vahelist head koostööd omavahelisel arvlemisel haridusasutuste tegevuskulude katmise osas, teeb Pühalepa Vallavalitsus veel kord ettepaneku jätkata siiani toiminud head tava.

Arvame endiselt, et otstarbekusest tulenevalt on mõistlik omavalitsuste omavahelise arvlemise kokkuleppe haridusasutuste kohatasude määrade ja muude aluste osas üle vaadata käesoleva aasta novembrikuus ja seni jätkata siiani kehtinud kohatasu määradega. Samas ühiskokkuleppe annab võimaluse kohatasu määrade muutmisel kokku leppida, kui selleks on tungiv vajadus.

Soovides jätkuvat mõistlikku koostööd omavahelisel arvlemisel Hiiumaa omavalitsuste haridusasutuste tegevuskulude katmise osas ja lootes, et Kärkla ei saa olema pikaajase Hiiumaa omavalitsuste koostöö ühe hea tava lõhkujaks,

Ants Orav
Vallavanem

Sellele pöördumisele tuli hilinemisega Kärkla vastus, et endiselt ei soovi nad ühist koostööd teha, vaid lepivad iga omavalitsusega eraldi kokku haridusasutuste tegevuskulude katmise osas. Pühalepa ei ole Kärkla ettepanekut teinud kuidas koostööga edasi minna. Samas loeme ja kuuleme pidevaid loosungeid koostööst ja ühistegevustest. Õhku jääb küsimus, kuidas me saame usaldada sellist partnerit?

Oli kord kolhoosikord

Asi sai alguse väikesest vestlusest Tiiu Vannase ja Endel Lepisto vahel umbes aasta tagasi, et aprilli algul möödub juba 20 aastat, mil kolhoos „Rahu Eest“ toimetas oma viimased vajalikud toimingud ja lõpetas eksisteerimise. Tuleks ju tähistada!

Mõte rändas Hellamaa Perekeskusse. Ürituse korraldamise käigus selgus, et Perekeskuse ruumid nii suurejoonelist üritust ära ei mahuta. Organiseerijate-osaalejate ring aina kasvas, nii et tuli kolida Palade kooli saali.

Tõsine töö läks lahti aasta algusest. Mida kõike aidast, kappidest, mälusoppidest välja ei otsitud...! Päris suur seltskond oma peredega elas märgusõna all „kolhoosipidu“.

05.04.2013 toimuski Paladel meenutusteõhtu OLI KORD KOLHOOSIKORD. Päevakorras pidulik üldkoosolek, kuns-

tiliste isetegevuslaste kontsert, tants ja puhvet.

Pidu oli tore, ületades korraldajate julgemadki ootused-lootused. Osalejaid oli väga palju ja kes kohale tulla ei saanud, on juba kindlasti mujalt muljeid kuulnud. Üritust jäävad meenutama pildid, mis ehk jõuavad ka valla kodulehele.

Hellamaa Perekeskus tänab kõige suurema vaeva nägijat Tiiu Vannast ja kõiki teisi, kes abiks olid.

Eriline koht peo õnnestumisel kuulub Sulle, armas osaleja. Sa mõtlesid meiega kaasa, Sa riietusid ja käitusid teemakohaselt, Sa tundsid end hästi nagu õige kolhoosnik kolhoosipeol, Sa nautisid pidu. Aitäh Sulle! Järgmiste üritusteni!

Virve Pajo

1. Naistekoda ja Arvo Vannas

Antti Leigri, Heli Tuisk, Siret Metsküla ja Virve Pajo

Ergo ja Mari-Liis Juhe

Tiiu Vannas ja Arvi Lõppe

5

Vasakult: Antti Leigri, Tiiu Vannas, Klaire Leigri, Annika Sõlg ja Viktor Rõbtsenko 6

Virve Pajo

Kevadsoe murendab jääkaane ohtlikuks

Soe kevadpäike hammustab iga päevaga nii mere- kui siseveekogude jääd õhemaks ning käes on aeg, kus jääleminekut peab selle kehva seisukorra tõttu korduvalt kaaluma.

Pealtnäha tugev jää võib olla ülimalt petlik ja põhjus on lihtne. Kui sügisel

„kasvab“ jää kaldast veekogu keskele, siis kevadel toimub sama protsess risti vastupidi, jää hakkab sulama kaldast ja madalamatest kohtadest ning nähtamatult ehk altpoolt. Seega, kõige ohtlikum jää on just seal, kus inimene veekogule läheb või kus ta tagasi tuleb, ehk kalda lähedal.

Eriti ettearvamatud on kõikvõimalikud voolava veega veekogude käänukohad, kõrkjatega kaetud kaldad, ojakeste sissevoolud, sillapostid, lahvandused. Need on kohad, kus jää ei pruugi inimest kanda. Õhukesest jääst on targem igal ajal eemale hoida, eriti kui sellele astudes on kuulda praksumist. Sel juhul ei tohiks sammugi edasi minna.

Lisaks peab arvestama, et kui jääs on pikipraod, on jää kandevõimest alles ainult 40%, kui aga ristipraod, on jää kandevõimest alles ainult 15-20%.

Väga harva vajub inimene kohe läbi jää, kui ette satub nõrk koht, siis õigesti käitudes võib ainult jalg märjaks saada. Oluline on jääl liikumise kiirus, kui liigutakse liiga kiiresti ega kontrollita vahepeal jää tugevust, siis avastatakse liiga hilja, et see teid enam ei kanna ja tagasi „tugevale“ jääle saamine võib osutuda võimatuks.

Kui õnnetus on siiski juhtunud ja inimene tajub, et jää teda enam ei kanna, tuleb vältida hooga läbi jää sügavamale vajumist ning õlgade ja pea märjakssaamist. Selleks tuleb läbi jää vajudes sirutada käed külgedele laiali ja kallutada keha ette- või tahapoole ning pidurdada kehaga sügavale vette vajumist. Kui vette on vajunud, tuleb keha raskus jaotada laialisirutatud käte abil võimalikult suurele jääpinnale, pöörata end näoga tuldud tee poole, proovida lükata jalad taha sirgeks ujumisasendisse ning libistada end kätega tõmmates jääle.

Kui jääauku on vajunud sõber, tuleb talle ohutust kohast või kaugusest ulatada või heita puuroigas, nõör, sall või muu ese, millest ta saab kinni haarata ja esimesel võimalusel helistada häirekeskuse numbril 112. Kõige parem, kui korraga tegutseb mitu inimest, üks abistab vettekukkunut, teine helistab häirekeskusesse.

Veest ja jäält päästmise kõige olulisem reegel on, et päästja ja kannatanu vahele peab alati jääma mingi ese, millest päästetav saab kinni haarata ja päästja vajadusel lahti lasta. Teist inimest päästes ei tohi ohtu panna enda elu.

Samuti ei ole vaja pragulisele ja õhukesele jääle sõita sõiduautoga, igal kevadel käivad päästjad masinaid pragudest välja aitas ja harvad pole korrad, kus sõiduk vajubki jääst läbi.

Tahaksin taas kord lapsevanemate südametunnistusele koputada. Lapsed ei vastuta kunagi oma elu ega tervise eest, sest neil puuduvad selleks vajalikud teadmised ja kogemused. Laste ja nendega juhtunud õnnetuste eest vastutavad ainult lapsevanemad. Kui õnnetus on juhtunud, ei aita enam lause, et ma vaid korraks käisin ära, sest see ei muuda enam midagi. Kõige targem on lapsi veekogude lähedusse mitte kunagi üksi jätta, katab seda siis jää või on käes suur suvi.

Emade-isade kohustus on rääkida lastele, miks ei või üksi jääle mängima minna, mis võib võsukestega juhtuda. Peale kõige on lastel kombeks järgida mitte vanemate sõnu, vaid tegusid, seega eeskujule tuleb lastele anda ikka enda käitumisega.

Evelin Trink

Päästeameti Lääne päästkeskuse pressiesindaja

Piirkonnapolitseinik juhib tähelepanu

Praegusel ajal on politsei suurendatud tähelepanu all turvarustuse kasutamine ning turvavöö kinnitamist kontrollitakse kõikjal Eestis. Tihti sõidavad inimesed autos turvavööd kinnitamata. Küsitluste järgi on suuremal osal autojuhtidest ja kõrvalistujatest turvavöö kinnitamine tavapärane harjumus. Statistika aga näitab, et juhte ja teisi autosviibijaid, kes enda ja teiste elu ohtu panevad, on palju. Turvavöö mittekasutamist põhjendatakse enamasti unustamisega ja lühikese läbitava teekonnaga. Korrakaitsepolitseiosakonna komissar Riho Tānaku sõnul võib aga liiklusõnnetus juhtuda paari esimese läbitud meetri jooksul ja seda ka teise juhi eksimuse tõttu. Seega on ainuõige turvavöö

kinnitada enne sõidu algust ja nõuda seda ka kaasreisijatelt.

Samuti tahaks hoiatada kõiki inimesi libakõnede eest. Kui teie telefonile on helistatud kahtlaselt (s.o mitte kohalikult) numbrilt, näiteks numbritelt, mis algavad +88, +353, +234 või +380, siis ei tohiks nendele tagasi helistada. Sellistelt numbritelt helistatakse ja jäetakse teie telefonile vastamata kõne, lootes, et helistate tagasi. Tagasi helistamisel teenitakse teie pealt suurt raha.

Helle-Triin Nisumaa
Telefoni nr: 5126127

Mis saab lapsest, kes saab lapse?

<http://www.heategevusfond.ee/>

Noore inimese elu saab seoses lapse saamisega paratamatult pea peale pööratud: paljudel noortel tuleb lapse saamisel kool pooleli jätta, sest kõige ei jätku aega, raha ja ener-

giat. Ilma hariduseta pole aga noorel suuri väljavaateid, et võimaldada endale ja oma lapsele loodetud tulevikku.

Noore ema õlekõrreks otsides väljapääsu keerulisest olukorrast väljapääsu otsides on toetav perekond või kaasa. Tugisüsteemi olemasolul on paljud noored suutnud lapse kõrvalt minna tagasi kooli ning saanud hariduse, mis pakub eneseteostust emale ja paremaid väljavaateid tema perele. Kuid paljudel noortel emadel puudub pere tugi ning nende aitamiseks lõi MTÜ SEB Heategevusfond sel kevadel spetsiaalse stipendiumiprojekti.

„Noore ema stipendiumi idee tekkis asendus- ja turvakodude lastele abi pakkudes, kellele oleme juba kolm aastat õppestipendiume jaganud. Kogesime, et keeruline on neil noortel, kes saavad lapsevanemaks teismelise eas ja kel on lapse sünniga seondult õpingud pooleli jäänud. Noore ema stipendiumiga astume sammukese edasi ennetustegevuses, et toetada neid noori, kes soovivad ühendada lapsekasvatamist õpingutega, aga toetav tugiring pigem puudub,“ ütles SEB heategevusfondi projektijuht Kati Käpp.

Noorte emade toetamisega tegelev MTÜ Caritas juhatuse liige Heidi Rätsep ütleb, et noored emad nimetavad ise kõige suuremaks mureks majanduslikke raskusi. „Sageli on noorel emal jäänud lõpetamata põhikool või gümnaasium. Noort ema tuleb toetada emadusega kohanemisel ja beebi eest hoo-

litsemisel. Õpingute jätkamise puhul on keeruliseks ülesandeks õpingute ja lapsehoiu ühendamine, sest last ju kooli kaasa võtta ei saa. Väikese lapse emana haridusteed jätkates on raske ka õpingute kõrvalt töötamine. Küsimus on, kuhu ta paneb oma lasteaiakohta mitteomava 1,5-aastase pisikese lapse ajaks, kui ta ise töö on? Seetõttu on väga oluline, et noor ema saaks oma õpinguid jätkata, et kindlustada endale enam valikuvõimalusi,“ lisas Rätsep.

Stipendiumi saab taotleda lisaks õppemaksu hüvitamisele ka lastehoiu teenuse eest tasumiseks, igakuise isemajandamisraha saamiseks või õppevahendite soetamiseks. Endiselt saavad stipendiumi taotleda kõik vanemliku hooleta noored, kes õpivad kutseõppeasutuses või kõrgkoolis. Sel aastal on stipendiumifondi suurus kokku 50 000 eurot ja järgmine stipendiumivoor algab augusti lõpus, kui on võimalik esitada taotlus sügissemestri õpinguteks.

Kevadsemestril saab SEB Heategevusfondilt igakuist stipendiumi noor naine, kes on üles kasvanud lastekodus ja on praegu-seks kahe lapse ema. Tema kõrval on elukaaslane, kes on aga töövõimetu ja sõltub suuresti sotsiaaltoetustest. Noorest naisest saab kooli lõpetamise järel tervishoiu valdkonna töötaja, kuid õpingute kõrvalt ta töö käia ei jõua. Igakuine isemajandamise raha on sellele perele suureks abiks, et pereemal õpingud pooleli ei jääks.

Kui teate kedagi, kes võiks kandideerida noore ema või vanemliku hooleta noore stipendiumile, siis infot saab kodulehelt www.heategevusfond.ee ning küsimused saab saata e-kirja teel aadressile stipendium@heategevusfond.ee.

Kati Käpp
MTÜ SEB Heategevusfondi projektijuht

Valge laev” — proovilepanek iseendale

Kaitseliidu Lääne malev korraldas juba 17. korda rännakvõistluse, mis leiab aset Lääne maakonnas. Võistluse eesmärk on võimalikult kiiresti liikuda punktist punkti ning täita teel antavaid ülesandeid. Linnulennult pidid osalejad, kes läksid rohelisele rajale, läbima 13 km, kuid arvestades veel talviseid olusid, kujunes teekond ikka palju pikemaks. Kokku osales rohelisel rajal 32 võistkonda ja noorte arvestuses 25 võistkonda.

Noored ei peljanud hommikul vara ärgata, panna selga rakmed ja matkata ca 20 km lumes ja vees ning vahepeal olla ka vastustegevuse märklaauaks.

Tahan Teile, noored, tuua eeskujuks neid vapraid Pühalepa valla noori, kes seda teekonda paljudeks ei pidanud ning jõudsid vapralt finišini: 1. Triin Jürimäe, 2. Merje Reismaa, 3. Merit Reismaa, 4. Julius Mänd, 5. August Mänd, 6. Karl Karukäpp, 7. Rait Penkin, 8. Renet Leiger ja 9. Mart-Aleks Nittim

Pühalepa valla noorkotkad said noorte arvestuses 7.–8. koha ja Pühalepa kodutütred väga tubli 5. koha, mille tulemusena osalevad nad mai lõpus vabariiklikul võistlusel Ernake.

Heli Tuisk
Pühalepa rühma vabatahtlik rühmajuh

Noored on meditsiinipunktis, kus pidid lahendama situatsiooni, kus kannatanuteks olid lapsed. Ühel oli ninaverejooks ning teisel nael käest läbi läinud ning kolmas laps hüsteeritses.

Hinnati noorte õiget tegutsemist situatsioonis

Vajaduspõhine peretoetus

Vajaduspõhise peretoetuse kohta on arvutikasutajatel võimalik saada informatsiooni sotsiaalministeeriumi koduleheküljelt

<http://www.sm.ee/sinule/perele/vajaduspohine-peretoetus.html>

Esitame lehelugejale sotsiaalministeeriumi koduleheküljel asuva informatsiooni veidi lühendatud kujul.

Mis on vajaduspõhine peretoetus?

Vajaduspõhine peretoetus on toetus, mida makstakse allpool vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri elavatele lastega perekondadele. Vajaduspõhist peretoetust määrab ja maksab kohalik omavalitsus riigieelarvelistest vahenditest.

Taotlusi vajaduspõhise peretoetuse saamiseks on võimalik kohalikele omavalitsustele esitada alates 1. juunist 2013. Toetust hakatakse välja maksta alates 1. juulist 2013.

Vajaduspõhise peretoetuse taotlemist, määramist ja maksimist reguleerib sotsiaalhoolekande seadus.

Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri perekonna esimesele liikmele kehtestab Riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri aluseks on Statistikaameti poolt eelarveaastale eelneva aasta 1. märtsiks viimati avaldatud suhtelise vaesuse piir. Vastavalt 2013. aasta riigieelarve seadusele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 2013. aastal perekonna esimesele liikmele 280 eurot kuus. Igale järgnevale vähemalt 14-aastasele perekonnaliikmele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 140 eurot kuus ning igale alla 14-aastasele perekonnaliikmele 84 eurot kuus.

Vajaduspõhise peretoetuse suurus on alates 1. juulist 2013 kuni 2014. aasta lõpuni 9,59 eurot kuus ühe lapsega perele ja 19,18 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele. Alates 2015. aastast toetuse suurus kahekordistub, st 19,18 eurot kuus ühe lapsega perele ning 38,36 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele. Toetust makstakse üksnes nende perekonda kuuluvate laste eest, kelle kohta makstakse pereliikmele lapsetoetust riiklike peretoetuste seaduse alusel.

Kellel on õigus vajaduspõhisele peretoetusele?

Vajaduspõhist peretoetust on õigus saada perekonnal, kelle liikmete hulka kuulub vähemalt üks riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust saav laps, kui perekonna keskmine kuine netosissetulek on taotluse esitamise kuule eelnenud kolmel kalendrikuul olnud alla vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri.

Vajaduspõhise peretoetuse määramisel loetakse perekonna liikmeteks abielus või abielulistes suhetes olevad samas eluruumis elavad isikud, nende abivajavad lapsed ja vanemad või muud üht või enam tuluallikat ühiselt kasutavad või ühise majapidamisega isikud. Perekonna koosseisu loetakse ka perekonnast eemalviibivad õpilased juhul, kui nende rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed langevad kokku perekonna elukoha aadressiandmetega. Samuti loetakse perekonna koosseisu need õpilased, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed ei lange kokku perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega, kuid kelle eest makstakse perekonnaliikmele lapsetoetust.

Vajaduspõhist peretoetust on õigus taotleda isikul, kellele makstakse riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust. Perekonna kohta saab esitada ainult ühe taotluse vajaduspõhise peretoetuse saamiseks.

Perekonna sissetulekute hulka arvatakse kõikide pereliik-

mete vajaduspõhise peretoetuse taotlemisele eelneva kolme kuu tulud, mis ei ole allpool erandina välja toodud. Näiteks arvatakse sissetulekute hulka saadud töötasu, peretoetused (v.a kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetust kahe lapsetoetuse määra ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta), töötuskindlustushüvitis, töötutoetus, saadud elatis, elatisabi, pension, puudega vanema toetus, tulumaksu tagastus, muu sissetulek.

Vajaduspõhise peretoetuse arvestamisel ei arvata perekonna sissetulekute hulka:

ühikordseid toetusi, mida on üks elavale isikule, perekonnale või selle liikmetele makstud riigi- või kohaliku eelarve vahenditest;

puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid toetusi, välja arvatud puudega vanema toetus;

riigi tagatisel antud õppelaenu;

tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel makstavat stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust;

õppetootuste ja õppelaenu seaduse alusel makstud vajaduspõhist õppetootust;

riiklike peretoetuste seaduse alusel makstavat kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetust kahe lapsetoetuse määra (st 19,18 euro) ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta;

vajaduspõhist peretoetust.

Taotlemisele eelneva kolme kuu sissetulekutest arvutatakse välja keskmine kuine tulu. Kui see jääb alla vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri, on perel õigus saada vajaduspõhist peretoetust taotlemisele järgneva kolme kuu jooksul.

Kuhu pöörduda?

Vajaduspõhist peretoetust määrab ja maksab valla- või linnavalitsus.

Toetuse taotleja (ehk isik, kellele makstakse perekonna liikmete hulka kuuluva lapse või laste eest riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust), esitab vajaduspõhise peretoetuse saamiseks avalduse hiljemalt kuu viimaseks tööpäevaks valla- või linnavalitsusele, kelle halduspiirkonnas ta alaliselt või püsivalt elab.

Vajaduspõhine peretoetus määratakse kolmeks avalduse esitamisele järgnevaks kuuks. Seejuures peavad lapsed vastama vajaduspõhise peretoetuse saamise tingimustele (st olema lapsetoetuse saajad) toetuse taotlemise kuul.

Otsuse toetuse määramise kohta teeb valla- või linnavalitsus kümne tööpäeva jooksul pärast kõigi dokumentide esitamist. Toetus makstakse välja hiljemalt 20. kuupäevaks igal avalduse esitamise kuule järgneval kolmel kuul.

NB! Perede puhul, kus on põhikooli lõpetanud 16-aastane laps, võib toetuse esitamise korral septembrikuus otsuse tegemine võtta kauem aega, sest eelnevalt on vaja saada andmed lapse õppimise jätkamise ning sellega seondult lapsetoetuse saamise kohta.

Valla- või linnavalitsus võib jätta vajaduspõhise peretoetuse määramata, kui vajaduspõhise peretoetuse taotlejal või tema eestkostetaval on õigus elatist saada, kuid elatise saamise kohta ei esitata dokumenti või elatise sissenõudmisest keeldutakse.

Toetuse andmisest keeldumise otsus tehakse isikule teatavaks kirjalikus vormis viie tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

Toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid

Vajaduspõhise peretoetuse taotlemiseks esitatakse avaldus, milles märgitakse ära perekonnaliikmete nimed ja nende isikukoodid või sünniajad.

Avaldusele tuleb lisada dokumendid, mis tõendavad perekonnaliikmete avalduse esitamisele eelnenud kolmel kuul saadud netosissetulekut ja makstud elatise suurust.

Vaidlustamine

Valla- või linnavalitsuse tehtud otsusega mittenõustumise korral on taotlejal õigus esitada vaie maavanemale.

Näiteid vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri kohta 2013. aastal:

1) 4-liikmeline perekond, kus on 2 täiskasvanut, üks 14-aastane või vanem laps ja üks alla 14-aastane laps.

Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 644 eurot ($280 + 140 + 140 + 84 = 644$). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhist peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 644 eurot kuus.

2) 3-liikmeline perekond, kus on 1 täiskasvanu ja 2 alla 14

-aastast last.

Sellise perekonna vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir on 448 eurot ($280 + 84 + 84 = 448$). Seega saab pere 2013. aastal vajaduspõhist peretoetust taotlemisele järgneval kolmel kuul juhul, kui perekonna kolme taotlemisele eelneva kuu keskmine netosissetulek on väiksem kui 448 eurot kuus.

Oma pere vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri välja arvutamiseks saate kasutada sotsiaalministeeriumi koduleheküljel asuvat vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri kalkulaatorit.

<http://www.sm.ee/sinule/perele/vajaduspohine-peretoetus/vajaduspohine-peretoetuse-sissetulekupiiri-kalkulaator.html>

Täiendava informatsiooni vajadusel, tekkivate küsimuste puhul palun pöörduda Pühalepa Vallavalitsuse sotsiaalnõuniku poole telefonil 4636844 või e-posti aadressil: urme.soonvald@pyhalepa.hiiumaa.ee

Lugupidamisega
Urme Soonvald
Sotsiaalnõunik

Eesti Vabariik 95

Foto: Viktor Rõbtsenko

Pühalepa vald tähistas Vabariigi 95. aastapäeva piduliku aktus-kontserdiga Suuremõisa mõisa saalis. Aktusele oli kutsutud Pühalepa valla auväärsem kodanik proua Liidia Piilberg, kes on meie riigist pisut vanem. Valla-vanem Ants Orav õnnitles Liidia Piilbergi kauni lillekimbuga Pühalepa valla nimel.

Külastusmäng Unustatud mõisad 2013 Suuremõisas

Kakskümmend kuus mõisat, milles asuvad koolid, on külastatav sel aastal kuuel päeval avatud.

Miinimumprogrammina toimub igal täistunnil mõisates giidiga jalutuskäik, avatud on näitused ja kohvikud.

Lisaks korraldatakse koolide tugevuste ja mõisate eripära rõhutamiseks kontserte, töötubasid ja muud huvitavat.

Mäng toimub: 27. juuni; 6.-7. juuli; 27.-28. juuli ja 10. august

Mõisad avatud 10.00 kuni 18.40

Külastustasud:

pered 3.20 EUR

täiskasvanud 1.60 EUR

õpilased, pensionärid 0.90 EUR

Osale loosimises

Külastusmängust osavõtjad saavad esimesest külastatavast mõisast osalejaraamatu, millesse koguvad külastuspäevadel

mõisatest templeid. Vähemalt 10 mõisat külastanute vahel loositakse välja kutseid sügisel ühes Eestimaa mõisas toimuvale teatrietendusele.

Loositakse välja 25 üksikutset ja 10 kolmele inimesele mõeldud perekutset.

Lisaküsimustele õigesti vastanute vahel läheb loosimisele 10 ajalugu ja Eesti mõisaid tutvustavat raamatut.

Loosimisel osalemiseks saatke külastajaraamatu viimane leht täidetuna hiljemalt 23. augustiks 2013 a Viljandimaa Arenduskeskusesse. Aadressil 21020 Viljandi Vabaduse plats 6.

Kohtume mõisas!

18. mail kell 19.00
Pühalepa Kultuuri- ja Noortekeskuse
aidas
Salongiõhtu
külaliseks muusik Bonzo

Pilet eelmüügist 5.-
Koha peal 8.-
Eelmüük Pühalepa Kultuuri- ja noortekeskuses
Info tel.
53453 240

Palade Põhikool ootab 1 klassi astujaid
koos vanematega kooliga tutvuma lau-
päeval, 13.04. kell 10.00

15.-19.aprill on Palade Põhikoolis
„lahtuste uste“ nädal. Lapsevanemad
ja huvilised teistest koolidest saavad
tutvuda kooliga ja külastada õppetun-
de.

Info 5107412

Pilte „Oli kord kolhoosikord“ - Piltide autorid: Kersti Teär, Mait Karukäpp ja Vikrtor Rõbtsenko

Meie valda on sündinud

Hannes Sõmer
11.veebruari
Delisa Berkmann
15.veebruari
Harald Mõisija
23.veebruari

Õnnitleme vanemaid!

*Pühalepa Vallavolikogu ja
Vallavalitsus*

Suuremõisa mõisakool

ootab
koolieelikuid ja
nende vanemaid
kooliga tutvumaja
vajalikku info
kuulama

22.aprillil
kell 13.00
koolimajas

Pühalepa Vallavolikogu ja Vallavalitsus õnnitlevad märtsi ja aprillikuu juubilare ja eakaid sünnipäevalisi

Silvia Maasel
Valter Maasel
Irina Alas
Vilma-Elmiine Juurik
Meeta Tikka
Arvi Lõppe
Vaike Kutser
Maie Lina
Malle Heinapu
Sirje Engso
Maili Väljaste
Tiiu Saartok
Vello Kaskor
Ivo Haavapuu
Reeli Alas
Vambola Vilt
Toomas Remmelkoor
Silvia Olle

Helga Laupa
Erle Sergo
Karli Kaevats
Helju Kaskor
Helvi Känd
Otto Paat
Aser Kõster
Marju Venski
Mati Vahter
Helju Pets
Eda Tustit
Maido Kuuskor
Jüri Padu
Elle Rüütel
Aleksander Laksberg
Toomas Rakki
Aadu Pilvar
Elle Voolma

Meie hulgast on lahkunud

Etser Regi	26.veebruari
Linda Liiva	1.märtsil
Enno Remmelkoor	10.märtsil
Salme-Loreida Maar	14.märtsil
Margo Hiimäe	23.märtsil
Jüri Sõnna	29.märts
Maidu Raud	7.aprill

Avaldame kaastunnet lähedastele

Pühalepa Vallavolikogu ja Vallavalitsus

Südamenädal Pühalepa vallas

I
15.aprill kell 18.00-20.00 Pühalepa
Kultuuri- ja Noortekeskuses
"Sisemise tasakaalu töötuba"
Õpime tervendama elu probleemseid
valdkondi,
saavutamaks sisemist tasakaalu läbi vabasta-
va hingamise, meditatsiooni ja
energeetiliste harjutuste. Töötoa juhendaja
Diana Christella Salumaa on
Vabastava hingamise praktik,
Energiaterapeut ja AuramediaatorTM.
Registreerimine ja info
dianachristella@gmail.com või 5346 5676,
vaimneareng.blogspot.com;
klaire.leigri@pyhalepa.hiumaa.ee
Kaasa võtta väike padi ja pleed või tekk.
Kohtade arv on piiratud!

II
17.aprill kell 18.00 Pühalepa
Kultuuri- ja Noortekeskuses
Tervislik toit südamele
Info: Silvi Laidro tel. 53442351

III
20.aprill kell 12.00 Paluküla discgolfi rajal
Discgolfi kui uudse rahvamängu
tutvustamine ja mängimine.
Info: Uno Kõiv uno@palade.edu.ee/ tel.
5107412

Kõik üritused on osalejatele tasuta!

Info Klaire Leigri 53337354